

Grudzień 2012

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI

**Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Dorota Gilejko
2. Marta Sosnowska

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/default.aspx?docId=2>

1. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: grudzień 2011r. – grudzień 2012r. (w mln zł, w cenach bieżących).

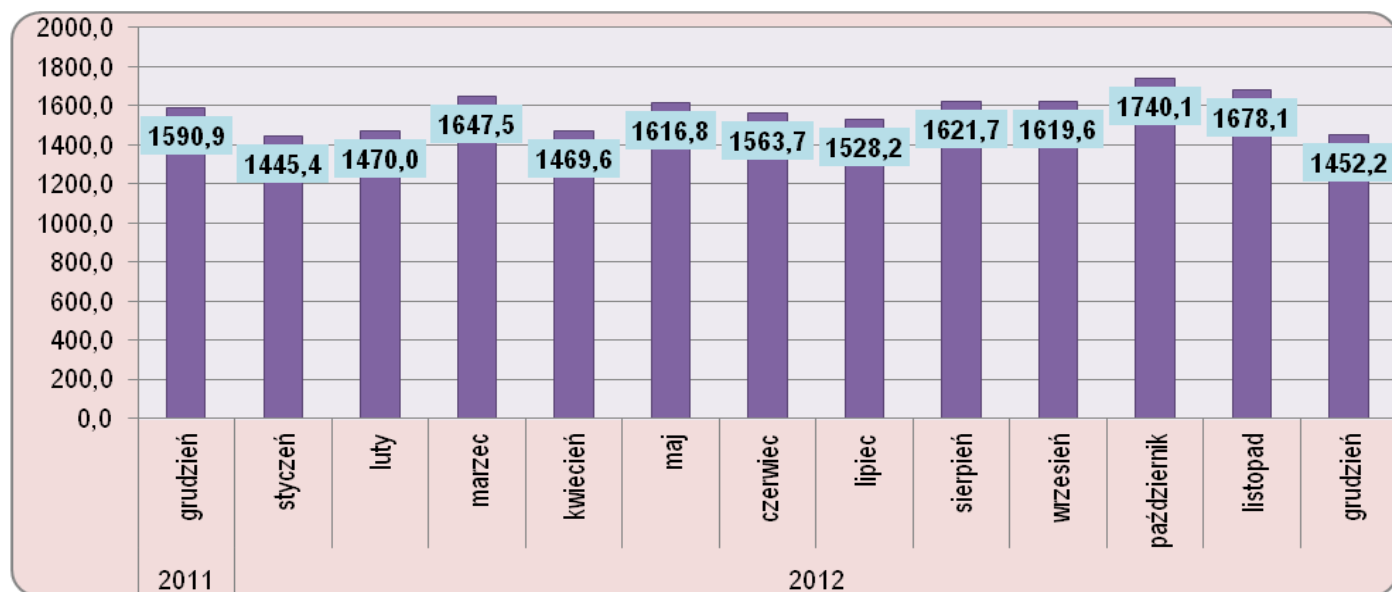

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		III kw. 2011	IV kw. 2011	I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	739,4	1 082,4	183,1	454,3	822,7
	Polska	62 272,6	99 853,7	17 641,1	41 518,3	66 258,5
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	22 287,9	31 297,1	7 396,9	15 176,3	23 468,3
	Polska	1 652 839,5	2 294 301,9	574 194,0	1 160 587,9	1 760 310,2
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	21 564,3	30 389,2	7 218,9	14 811,3	23 037,7
	Polska	1 560 099,4	2 169 484,4	545 264,6	1 104 931,1	1 679 033,6
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	738,6	944,6	172,9	382,4	566,0
	Polska	87 190,0	1 16 091,8	24 437,7	49 021,6	74 080,4
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	724,3	908,9	178,2	365,4	431,0
	Polska	92 767,2	124 886,7	28 910,2	55 631,1	81 237,9
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	594,5	738,1	135,3	295,2	327,1
	Polska	77 391,7	103 950,3	23 560,7	46 195,5	67 229,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	3,2	2,9	2,4	2,4	1,8
	Polska	5,6	5,4	5	4,8	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	2,7	2,4	1,8	1,9	1,4
	Polska	4,7	4,5	4,1	4,0	3,8

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		XII 2011	XI 2012	XII 2012
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)	woj. podlaskie	91 738	94 556	94 721
	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	woj. podlaskie	72 406	73 947
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 590,9	1 678,1	1 452,2
	Polska	95 696,7	98 810,0	85 866,8
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	281,3	114,2	188,7
	Polska	12 792,6	8 524,3	9 490,6
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	116,0	91,9	106,4
	Polska (poprzedni m-c=100)	120,8	93,6	115,1

Komentarz:**Indykatory grudniowe w woj. podlaskim:**

- 📌 Kwartalne wskaźniki dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw w woj. podlaskim omówiono w Indykatorach za październik 2012r.
- 📌 Liczba podmiotów gospodarczych pozostaje w trendzie wzrostowym. W grudniu nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych o 0,2% w relacji do ub. miesiąca oraz o 3,3% w por. do analogicznego okresu roku poprzedniego. Osoby fizyczne prowadzące działalność

gospodarczą stanowiły ok. 78,1% wszystkich przedsiębiorców. Ich liczba nieznacznie wzrosła w por. do ub. miesiąca - o 0,1%. W odniesieniu do danych ubiegłorocznych zanotowano 2,2% wzrost.

- ✦ Negatywnym symptomem jest spadek dynamiki produkcji sprzedanej w por. do ub. miesiąca (- 13,5%), oraz spadek w relacji do grudnia 2011r. o 8,7%.
- ✦ W sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w relacji do ub. miesiąca zanotowano wzrost o 74,5 pkt. ale równocześnie spadek o 92,6 pkt. w porównaniu do grudnia 2011 r.
- ✦ Sprzedaż detaliczna towarów w porównaniu do listopada 2012 r. wzrosła o 14,5 pkt. natomiast w odniesieniu do grudnia 2012 r. spadła o 9,6 pkt.

Indykatory grudniowe w Polsce:

- ✦ Kwartalne wskaźniki dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw w Polsce omówiono w Indykatorach za październik 2012r.
- ✦ Niekorzystne tendencje zaobserwowano w zakresie produkcji sprzedanej przemysłu, gdzie wskaźniki dynamiki spadły i relacji do ub. roku (10,3%) i w odniesieniu do listopada 2012r. (o 13,1%).
- ✦ W branży budowlano-montażowej, produkcja w odniesieniu do poprzedniego miesiąca b.r. wzrosła o 11,3%, natomiast do analogicznego okresu roku ubiegłego spadła o 25,8%.
- ✦ Dynamika w zakresie sprzedaży detalicznej towarów przebiegała dwukierunkowo – w por. do ub. miesiąca zanotowano jej wzrost o 21,5 pkt., natomiast w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił jej spadek o 5,7 pkt.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentacje projektowo – kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
- przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
- pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
- pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w cenach bieżących, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany ceny stałe (ceny porównywalne lub niezmiennicze) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zlecających.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. *Biuletyn Statystyczny, nr 12 (662), GUS, Warszawa 2012.*
2. *Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r., GUS, Warszawa 2008.*
3. *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 12/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.*
4. *Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.*
5. www.stat.gov.pl.

2. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: grudzień 2011r. – grudzień 2012r. (w zł)

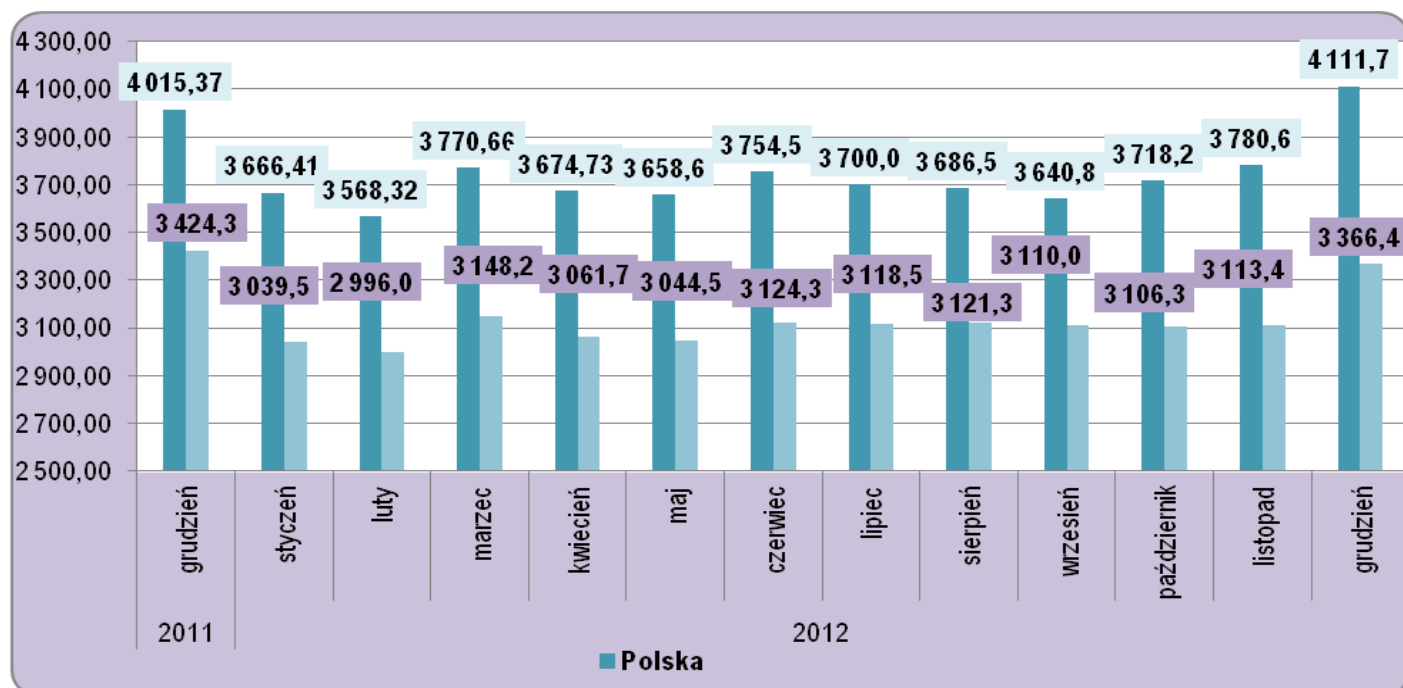

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		III kw. 2011	IV kw. 2011	I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	.	1 201 ^a	.	.	1 199
	Polska	38 543	38 538	38 532	38 534	38 550
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	104,3	104,9	104,4	104,1	.
	Polska	103,9	104,6	103,9	104,3	103,8

* dane zostały zmienione w stosunku do uprzednio opublikowanych.

^a dane prezentowane są w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		XII 2011	XI 2012	XII 2012
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	104,6	102,8	102,7
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	3 424,3	3 113,4	3 366,4
	Polska	4 015,4	3 780,6	4 111,7

Komentarz:

Indykatory grudniowe w woj. podlaskim:

- 📍 Liczba ludności woj. podlaskiego została oszacowana na koniec września 2012r. i wyniosła 1199 osób, co w por. do końca 2011r. oznacza jej spadek o ok. 2 tys.
- 📍 Inflację oszacowano w końcu II kwartału i wyniosła wówczas 4,1%, czyli o 0,3 pkt. proc. mniej niż w I kwartale 2011r.
- 📍 Przeciętne wynagrodzenie podlaskich pracowników było niższe niż ogólnokrajowe – średnio o ok. 745,3 zł. Jego grudniowy poziom był jednak wyższy w odniesieniu do poprzedniego okresu – o 253,0 zł oraz niższy w relacji do grudnia 2012r. – o 57,9 zł.

Indykatory grudniowe w Polsce:

- 📍 W końcu III kwartału 2012r. liczba ludności Polski była wyższa zarówno w por. do poprzedniego kwartału – o ok. 16 tysięcy, jak i w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego - o 7 tysięcy.
- 📍 W grudniu 2012r. inflacja spadła o 0,1 pkt. procentowego w por. do listopada 2012r. oraz o 1,9 pkt. procentowego w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- 📍 Przeciętne płace wzrosły o 331,1 zł biorąc pod uwagę poprzedni miesiąc. Porównując analogiczny okres roku ubiegłego, wzrost wyniósł – 96,3 zł.

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

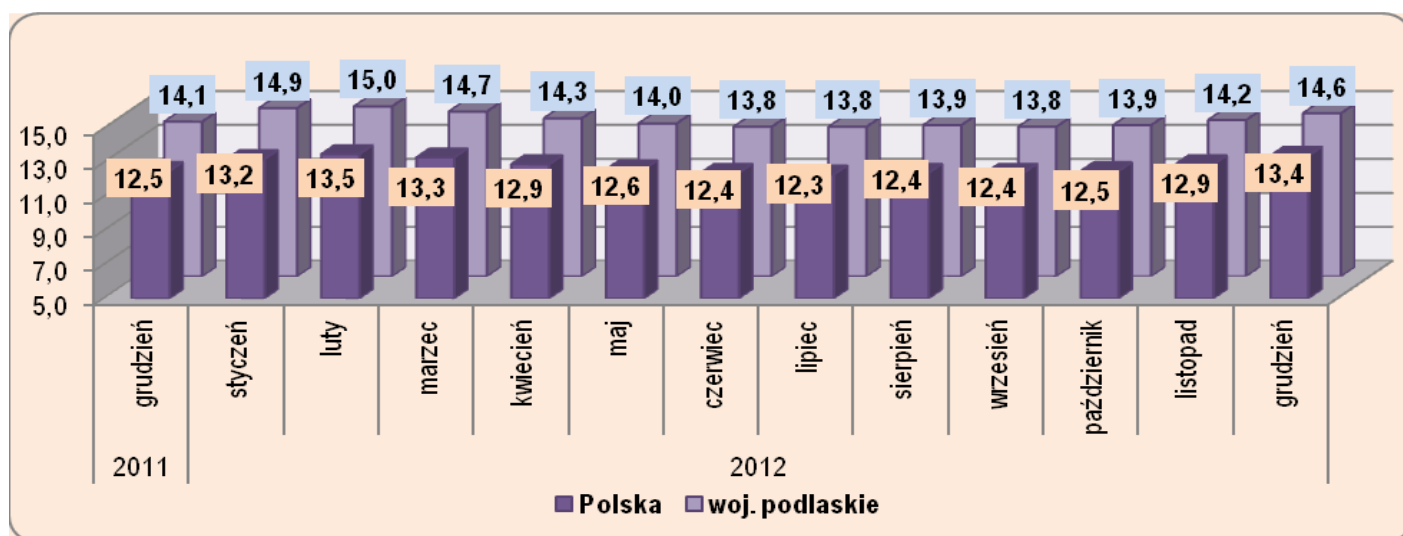
Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

- 1) *Biuletyn Statystyczny, nr 12(662), GUS, Warszawa 2012.*
- 2) *Biuletyny Statystyczne Województwa Podlaskiego za: II-IV kwartał 2011 r. oraz I-III kwartał 2012r., Białystok 2011, 2012.*
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 12/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.*
- 4) *Kwartalne wskaźniki makroekonomiczne; www.stat.gov.pl*
- 5) *www.stat.gov.pl*

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: grudzień 2011r. – grudzień 2012r. (w %).

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: grudzień 2011r. – grudzień 2012r.

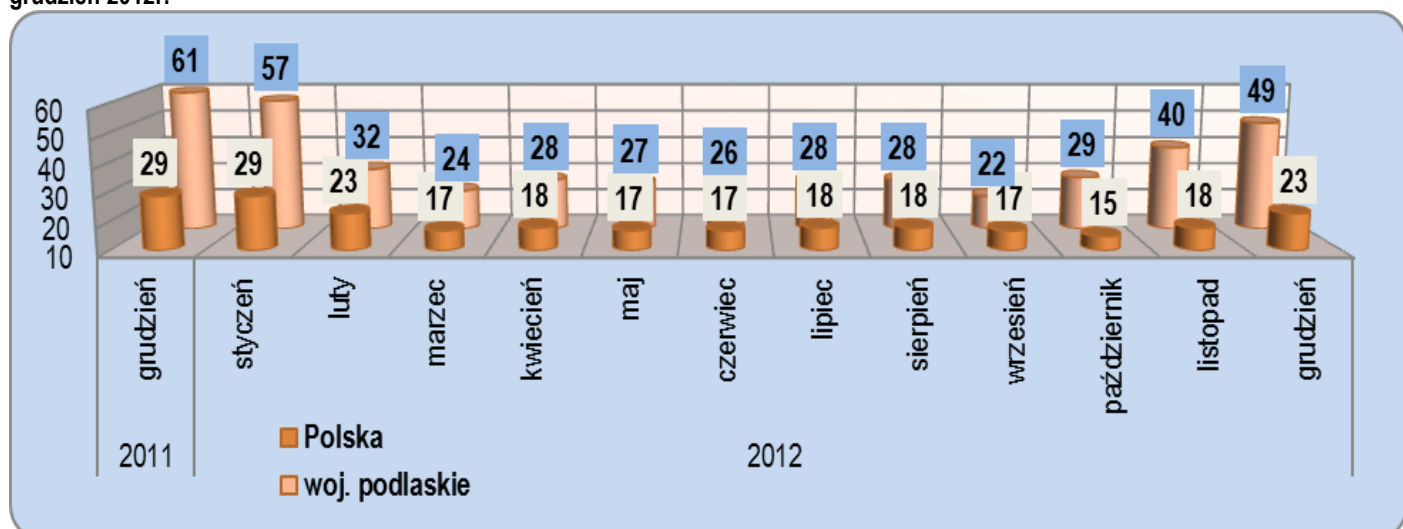

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		III kw. 2011	IV kw. 2011	I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	557	541	517	525	505
	Polska	17 963	17 951	17 864	17 992	17 440
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	56,5	56,1	55,2	56,3	56,4
	Polska*	55,8	55,7	55,4	55,8	56,2
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	51,8	50,4	49,9	52,0	50,9
	Polska*	50,6	50,3	49,6	50,3	50,7

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		XII 2011	XI 2012	XII 2012
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie*	97,9	98,3	97,9
	Polska*	5 503	5 497	5 474
sektor publiczny	woj. podlaskie*	9,0	9,3	9,4
sektor prywatny	woj. podlaskie*	88,9	89,0	89,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	woj. podlaskie	14,1	14,2	14,6
	Polska	12,5	12,9	13,4
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	6 653	7 118	6 972
	Polska	234 661	252 686	244 107
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	4 623	5 401	5 011
	Polska	166 921	189 416	165 434
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	65 920	66 744	68 705
	Polska	1 982 676	2 058 142	2 136 815
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	8 145	8 127	8 735
	Polska	326 471	334 438	358 250
kobiety	woj. podlaskie	31 736	31 254	31 553
	Polska	1 060 204	1 078 222	1 099 186
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	22 472	22 930	23 746
	Polska	874 488	895 747	938 975
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	4 456	4 377	4 522
	Polska	123 935	121 510	126 464
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	1 488	1 369	1 415
	Polska	32 978	29 368	31 482
Z ogółem osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	1 518	1 934	2 065
	Polska	58 666	79 227	87 742
cudzoziemcy	woj. podlaskie	314	321	316
	Polska	3 164	3 527	3 558
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	14 737	14 347	14 550
	Polska	416 077	414 649	424 227
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	6 233	6 558	6 680
	Polska	205 851	221 903	226 354
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	36 524	37 355	38 182
	Polska	996 613	1 034 467	1 073 440
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	15 155	15 295	15 933
	Polska	441 443	463 555	486 445
osoby bez kwalifikacji zawodowych	woj. podlaskie	19 764	20 279	20 733
	Polska	591 265	604 960	623 229

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI GRUDZIEŃ 2012 r.

osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	20 643	20 605	20 854
	Polska	519 699	515 482	525 954
osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	34 055	34 185	35 352
	Polska	1 101 688	1 135 127	1 187 096
osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	woj. podlaskie	4 470	4 583	4 662
	Polska	170 884	182 741	188 289
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1 405	1 472	1 508
	Polska	35 510	39 253	41 208
osoby niepełnosprawne	woj. podlaskie	3 573	3 717	3 815
	Polska	104 663	108 695	111 521
Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	woj. podlaskie	782	1 169	853
	Polska	35 077	49 074	35 748
w tym oferty pracy subsydiowanej	woj. podlaskie	222	437	376
	Polska	8 119	13 935	10 998
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	61	40	49
	Polska	29	18	23

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:

Indykatory grudniowe w woj. podlaskim:

- 🌿 Wskaźniki dotyczące aktywności ekonomicznej ludności w woj. podlaskim omówiono w Indykatorach za październik 2012r.
- 🌿 Przeciętne zatrudnienie spadło w relacji do ub. miesiąca o 0,4 tys. osób, natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego – utrzymuje się na tym samym poziomie. W sektorze prywatnym natomiast, odnotowano wzrost zarówno w porównaniu do poprzedniego miesiąca, jak i w odniesieniu do grudnia 2011r. odpowiednio 0,8% i 0,9%. Podobną sytuację odnotowano w sektorze publicznym, gdzie zaobserwowano wzrost zatrudnienia o 1,1% w porównaniu do listopada b.r. i o 4,4% w relacji do grudnia 2011r.
- 🌿 Pogorszenie się sytuacji na rynku pracy odzwierciedla zwiększający się wskaźnik stopy bezrobocia, który w porównaniu do ubiegłego miesiąca wzrósł o 0,4 pkt. procentowe, a w odniesieniu do ubiegłego roku o 0,5 pkt. procentowego.
- 🌿 W końcu grudnia br. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 68 705 osób i była o 1961 osób większa od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 2785 osób większa niż w grudniu ubiegłego roku.
- 🌿 W grudniu br. w urzędach pracy zarejestrowano 6 972 nowych bezrobotnych, tj. o 146 mniej niż przed miesiącem i o 319 więcej niż rok wcześniej.
- 🌿 W relacji do danych w analogicznym okresie roku ubiegłego, wśród poszczególnych grup osób bezrobotnych zanotowano zarówno wzrosty jak i spadki. Największy procentowy wzrost dotyczył osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (36%) oraz osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (7,3%). Największe spadki bezrobocia dotyczyły natomiast osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (4,9%) oraz osób do 25 r. życia (1,3%). W odniesieniu do danych z listopada 2012 r. największy wzrost bezrobocia zanotowano wśród osób z prawem do zasiłku (7,5%), natomiast jedyny spadek - w grupie cudzoziemców (-1,6%).
- 🌿 W grudniu br. do urzędów pracy zgłoszono 853 oferty zatrudnienia, tj. o 316 mniej niż przed miesiącem, ale o 71 więcej niż rok wcześniej. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w grudniu 2012 r., 376 dotyczyło ofert pracy subsydiowanej i stanowiły one 44,1% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy. W listopadzie br. było ich o 14% mniej niż w poprzednim miesiącu oraz o 69,4% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.
- 🌿 W grudniu br. Na jedną ofertę pracy zgłoszoną do PUP przypadało 49 osób bezrobotnych – to o 9 osób więcej niż w listopadzie br., oraz o 12 osób mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Indykatory grudniowe w Polsce:

- 🌿 Wskaźniki dotyczące aktywności ekonomicznej ludności w Polsce omówiono w Indykatorach za październik 2012r.
- 🌿 Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu br. uległo zmniejszeniu o 0,4% w porównaniu do listopada br. oraz o 0,5% osób w relacji do grudnia 2012 r.
- 🌿 Stopa bezrobocia w kraju w wzrosła o 0,5 pkt % w odniesieniu do poprzedniego okresu oraz o 0,9 pkt % porównując dane ubiegłoroczne.
- 🌿 W grudniu br. liczba bezrobotnych kształtowała się na poziomie 2 136 815 i była o 3,8% wyższa w porównaniu do ubiegłego miesiąca i o 7,8% w porównaniu do grudnia 2011 r.
- 🌿 Liczba bezrobotnych „nowozarejestrowanych” zmniejszyła się o 3,4% w odniesieniu do listopada br., natomiast w relacji do analogicznego miesiąca roku ubiegłego wzrosła o 4%.
- 🌿 Liczba bezrobotnych „wyrejestrowanych” ze statystyk urzędów znacznie spadła w porównaniu do listopada 2012 r. (12,7%) oraz o 0,9% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- 🌿 W relacji do grudnia 2012 r. wśród poszczególnych grup osób bezrobotnych zanotowano zarówno wzrosty jak i spadki. Największy procentowy wzrost dotyczył osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (49,6%) oraz osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności

nie podjęły zatrudnienia (16,0%). Największe spadki bezrobocia dotyczyły natomiast osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia (4,5%). Biorąc pod uwagę wskaźniki z poprzedniego miesiąca, w każdym z przypadków odnotowano procentowy wzrost skali bezrobocia. Największy obejmował osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (10,7%).

W grudniu 2012 r. do powiatowych urzędów pracy w całej Polsce wpłynęło 35 748 ofert pracy (wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej), tj. o 27,1% mniej niż w listopadzie br. oraz o 1,7% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w grudniu 2012 r., 10 998 – dotyczyło ofert pracy subsydiowanej. W listopadzie br. było ich o 21% mniej niż w poprzednim miesiącu oraz o 35,5% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce wyniosła w grudniu 2012 r. 23 osoby, czyli o 5 osób więcej niż przed miesiącem. W stosunku do grudnia 2011 r. zmalała o 6 osób.

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyły 18 lat,
- b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie

podlegający ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,

f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,

h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 12(662), GUS, Warszawa 2012 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 12/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.
- 4) *Podlaski rynek pracy. Wrzesień 2012r.*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2012r.
- 5) *Sprawozdanie MPIPS - 01, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku*.
- 6) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl
- 9) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indykatorów Podlaskiej Gospodarki* w formacie Excel, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9807>